

הסיפור
שליסיפור מעורך השראה
לשולחן השבתזהות יהודית -
הבסיס לגיבוש חברתי

ד"ר ברוך לוי

בשנת תרצ"ה (1935), כשהייתי בן שנתיים, עלתה משפחתי מבגדד, בירת עיראק, והתיישבה בתל אביב. הייתי הבכור מבין ארבעה אחים, ובבית המסורתי שבו גדלנו ספגנו את אהבת העם, התורה והארץ. כילדים, גדלנו באווירת המדינה שבדרך ומאוד רציתי להיות שותף לעשייה. בגיל שבע עשרה התגייסתי לצבא, ובמסגרת שירות הקבע שימשתי בתפקידי קצונה בחטיבת הנח"ל, וכמפקד הפנימייה הצבאית ופיקוד הגדנ"ע. שניים מאחיי שירתו אף הם בתפקידי פיקוד בכירים בצה"ל - יהודה, כאלוף משנה בחיל החימוש, ומשה כרמטכ"ל השנים עשר.

בתחילת שנות תש"ל (1970), הקימה ראשת הממשלה דאז, גולדה מאיר, ועדה מיוחדת לבדיקת בעיית בני נוער במצוקה - בעיקר בני נוער מקרב העולים החדשים, שעקב פערים חברתיים ותחושת אפליה סבלו מתופעות של נשירה מבית הספר ומעבריינות - מה שמכונה "נוער שוליים". הייתי אז אלוף משנה בצבא, ולאור ניסיוני בתחום החינוכי בצה"ל נקראתי לשמש כחבר בוועדה.

הוועדה הגישה את מסקנותיה, שכללו שורה ארוכה של המלצות לשינוי מדיניות בתחום החינוך, השיכון, התעסוקה, הבריאות והרווחה. בעקבות כך, ביקשה גולדה מאיר מהרמטכ"ל שיוציא אותי לחופשה מהצבא, כדי שאוכל להצטרף למשרד ראש הממשלה בתור יועץ לענייני רווחה חברתית, ולרכז את עבודת המטה ליישום מסקנות הוועדה מול משרדי הממשלה השונים. גם אחרי פרישתה של גולדה מאיר, ביקש ממני מחליפה בראשות הממשלה, יצחק רבין, להמשיך בתפקידי זה, שאותו מילאתי במשך כשלוש שנים.

במהלך אותה תקופה, ואף קודם לכן - במסגרת תפקידי כמפקד פיקוד הגדנ"ע, נשלחתי מדי פעם לארצות הברית להרצאות ולמסעות התרמה במסגרת המגבית היהודית המאוחדת. את הנסיעות הללו ניצלתי כדי לבקר במרכז חב"ד העולמי בברוקלין, וכמה פעמים

יצא לי להשתתף בתפילת שחרית עם הרבי. האווירה הייתה מחשמלת והביקורים הללו עשו עליי רושם גדול ומילאו אותי ברוח טובה.

כשסיפרתי לראש הממשלה יצחק רבין על הביקורים אצל הרבי, הוא סיפר לי שגם הוא ביקר אצלו בתקופת כהונתו כשגריר ישראל, וביטא את הערכתו כלפיו. הצעתי לו שאולי בביקור הבא אפגש עם הרבי כדי לשוחח עמו ולהיוועץ בו בנוגע לבעיות החברתיות שעמן התמודדנו. הוא שמח על הרעיון והביע את הסכמתו ברצון רב. יצרתי קשר עם מזכירו של הרבי הרב בנימין קליין לתאם פגישה, וכך, בשנת תשל"ו (1976), הגעתי ל-770 ונכנסתי אל הרבי בדיוק בשעה שנקבעה לי מראש - שתיים ועשרים לפנות בוקר.

הרבי קיבל אותי בלחיצת יד והדבר הראשון שהבחנתי בו היה מבטו המיוחד - שלמרות השעה המאוחרת היה חד וערני, כאילו רשפי אש יוצאים מעיניו הכחולות. סיפרתי לרבי על תפקידי ועל האתגרים החברתיים

«

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1700 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

סיפורי להם על התחושה שבה יצאתי מהפגישה עם הרבי, ושהיה זה עבורי כמו חלום שהתגשם. במסגרת תפקידי הציבוריים השונים פגשתי מנהיגים רבים, רוזנים וראשי ממשלות, אבל בפגישה עם הרבי היה משהו עמוק הרבה יותר, משהו מיוחד במינו שנכנס אל הרוח שלך.

אחרי הביקורים הללו בקהילות חב"ד כתבתי לרבי ודיווחתי על התרשמויותי, וכן הבעתי את תודתי והערכתי על הפגישה שזכיתי לקיים עמו. הרבי טרח והשיב לי במכתב משלו, ולאחרונה שמחתי והתרגשתי לגלות שהמכתב הזה אף הודפס והתפרסם בסדרת ספרי "אגרות קודש" שלו.

הרבי היה אחד המנהיגים המובילים והמשפיעים ביותר בעולם היהודי כולו, אחד המאורות שתרום לשמירה על אורחות חיי היהדות ועל הזיקה למסורת ולארץ ישראל. הפגישה הזו חיזקה אצלי את הידיעה, שהייתה בי עוד קודם, עד כמה האיש הגדול הזה חי את ארץ ישראל יום יום, יודע וחש את מה שקורה בה, ושמח בהצלחותיה. הרבי ישב בברוקלין, אך באמצעות פעולותיו ובעזרת שליחיו השפיע על כל העולם.

ד"ר ברוך לוי, אלוף משנה בצה"ל ומפקד פיקוד הגדנ"ע לשעבר, הוא מומחה למדעי החינוך ולמדיניות חברתית, ומילא שורה ארוכה של תפקידים ציבוריים בישראל. הוא רואיין בחודש אדר תשע"ה (2015).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שלי מינסקי

ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה

הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויובד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשל"ו (1976) — בשיחה מיוחדת, עורר הרבי על הצורך לשתף ילדים במבצע חינוך על ידי כך שישנו פסוקי תורה ומאמרי חז"ל יסודיים בעל פה, שאת משמעותם אפשר להסביר בקלות גם לילדים קטנים. הרבי הציע שישה פסוקים מתאימים, וקרא לפרסמם ולתרגמם לשפות שונות, כדי שגם הילדים יוכלו להיות שותפים בהפצתם. כעבור כמה שבועות, הוסיף הרבי עוד שישה פסוקים ומאמרי חז"ל, כך שהרשימה הסופית מנתה שנים עשר פסוקים ומאמרי חז"ל.¹ ל' בניסן

< תנש"א (1991) — הרבי הסביר ש"הדרך הישרה" לזרו את ביאת המשיח היא על ידי הוספה בלימוד התורה בעניני גאולה ומשיח, כפי שאלה התבארו בריבוי מקומות בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה - בתלמוד ובמדרשים, ובפרט בפנימיות התורה. הרבי הוסיף והדגיש את היתרון והמעלה בקיום לימוד זה בהשתתפות עשרה מישראל.² ו' באייר

1 שיחות קודש תשל"ו ב, עמ' 146
2 ספר השיחות תנש"א ב, עמ' 501

הקיימים בארץ כתוצאה מהניסיון להפוך את קיבוץ הגלויות והקהילות הרבות - הכל כך שונות ומגוונות - לעם אחד ומאוחד. הנקודה המרכזית שהרבי אמר בקשר לנושא זה הייתה שאחד הגורמים החשובים ביותר ליצירת גיבוש חברתי הוא הדגשת וחיזוק הזהות היהודית והקשר עם ארץ ישראל, שהם היסוד המשותף שבכוחו לאחד בין הגלויות והתרבויות השונות.

הרבי גם סיפר שהוא מיישם זאת הלכה למעשה, ושולח שליחים לכל קהילות ישראל כדי לחזק את הרוח היהודית. הוא הזכיר שני מקומות שאליהם שלח לאחרונה את חסידיו כדי לסייע בקליטת העולים ובחינוך הצעירים - קריית חב"ד בצפת, ושכונת נחלת הר חב"ד בקריית מלאכי. הרבי ביקש שבמסגרת התוכניות שקידמנו מול משרדי הממשלה אשתדל לסייע בחבלי הקליטה גם של עולים אלו. אני כמובן הבטחתי לבקר בשתי הקהילות החדשות הללו, למסור להם את ברכתיו ולסייע ככל שאוכל.

הפגישה עם הרבי נמשכה כעשרים וחמש דקות, ולכל אורך הדושיח בינינו, שהתנהל בעברית קולחת, הייתה אווירה נינוחה. למרות שנכנסתי לחדרו בתחושת דחילו מקדושת המקום, הרבי מצדו הקרין צניעות ויחס ידידותי שנתנו הרגשה נעימה. הרגשתי כאילו הרבי כבר שמע עליי ומכיר אותי. הוא חיזק את ידי, ואמר שהתפקיד האחראי שאני ממלא הוא בעל חשיבות עליונה. הרבי הרחיב והסביר על חשיבות חיזוק הזיקה של היהודים לארץ ישראל, לעם ישראל ולתורת ישראל, והדברים, שנאמרו מתוך הרבה אמונה וחזון, היו מעוררי השראה. הרגשתי שיצאתי משם עם מטען גדול שנתן לי כוחות להמשיך בעבודתי.

בהמשך הפגישה מסרתי לרבי דרישת שלום מראש הממשלה יצחק רבין. הרבי כמובן זכר אותו וסיפר על פגישתם ועל ההתכתבות ביניהם, וביקש שאעביר לו את ברכתו ואיחוליו להצלחה בכל מעשה ידיו. כשחזרתי ארצה מסרתי לרבין את הדברים, והוא שמח מאוד לשמוע אותם. הוא ביקש שאכתוב לרבי ואמסור לו את תודתי.

קיימתי את הבטחתי לבקר בקהילות החב"דיות החדשות בצפת ובקריית מלאכי, כדי לעמוד מקרוב על צרכיהם ולבחון כיצד ניתן לסייע להם. עוד קודם לכן תיאמתי ביקור בכפר חב"ד בעזרת ר' שלמה מיינדנצ'יק, שאותו הכרתי עוד מימי שירותי הצבאי. כאשר שמעו שיועץ ראש הממשלה שביקר אצל הרבי מגיע לביקור, ערכו לכבודי קבלת פנים מכובדת ומרגשת מאוד, עם שמחה וריקודים כמו שרק החסידים יודעים. כולם ביקשו לשמוע מה בדיוק הרבי אמר.

בסיוע חברי

THE JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד